

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In străinătate: 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România: La administrațiune, Tipografia Ștefan Mihăilescu, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris: La Societe Havas, place de la Bourse, 8.
In Viena: La Heinrich Schalek, I, Wollzeile, 12, Biuroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 68, Biuroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pag. IV 30 bani | Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. | Scrisorile nefrancate se refuză.
Articolii nepublicați nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele straine

Londra, 8 Februarie.

Toată presa Angliei cere, ca guvernul să se afirme energic în Egipt, căci în cas contrar tot prestigiul e în pericol a se nimici pentru mult timp. O parte din ziare susține proclamațiunea unui protectorat provisoriu asupra Egiptului. Nici un ziar însă nu propune o coalițiune cu Sultatul sau reînnoirea condominiului anglo-frances.

Ziarele parneliene nu mai pot de bucurie pentru bătaia ce a suferit-o englezul Baker și pentru faptul, că ofițarii englezi au închinat înaintea Arabilor, cerând cu lacrimi în ochi grația de la inamic. Parneliții doresc tot o astfel de soartă și lui Gordon, ca cât mai în curând „toți câinii de englezi să fie nimiciți și înecați în marea roșie.”

Guvernul, se zice, face acum preparative serioase de război. Peste câte-va zile vor pleca 500 de soldați de marină, iar din flota mării mediterane se vor detașa 700 de marinari; afară de aceștia i se vor mai trimite amiralul H. wet, în 14 zile, încă 1300 de soldați, astfel că acesta va putea dispune, afară de soldații săi, încă de 2500 de oameni.

Londra 8 Februarie.

Guvernul englez din Aden a fost avisat să ocupe ambele porturi egipțiene: Berbery și Zeileh, din fața insulei Perim. Portul Berbery provieneză Adenul cu carne și cereale, fructe etc.

Constantinopol, 8 Februarie.

În timpul din urmă atențiunea Sultaneli e îndreptată cu mare căldură asupra activității ce desfășoară caștorii măsari ai Mahdului în Yemen și E. pr. provincii turcești. Intr'un consiliu s-a hotărât să se trimească la fața locului câte-va batalioane din corpul VII-lea de armată. Această deciziune însă nu s'a îndeplinit până acum, din cauză că lipsesc sumele necesare.

Berlin, 8 Februarie.

„Kreuzzeitung” relevând sensaționala afirmare a organului oficios rusesc „Nord”, că în locul triplei alianțe se va face o nouă grupare de Puteri, observă că aceasta nu trebuie să se înțeleagă ad literam. Dacă „Nord” vrea să zică prin cele de mai de sus, că Rusia se apropie de tendința pacifică a triplei alianțe, atunci nu e nimic de zis în contra.

Despre o nouă grupare însă nu poate fi nici o vorbă, cele trei Puteri primind numai aderinți fie chiar în număr cât de mare.

Serviciul telegrafic al „României Libere”

9 Februarie 1884 — 3 ore seara.

Viena 9 Februarie.

Camera va discuta Marti în ședință publică, proiectul privitor la măsurile excepționale de poliție, ordonate de guvern pentru Viena și vecinătățile ei.

Stanga Camerei are intențiunea de-a propune înlocuirea ziselor măsurilor prin noi ordonanțe, conținând puteri mai puțin întinse pentru guvern.

Se asigură că ministerul ăa dat ordin la poliție d'a nu aplica oprirea intrunirilor de cât asociațiilor de lucrători, iar nu și la cele-ălalte asociațiuni politice.

10 Februarie 1884 — 9 ore dimineața.

Cair, 9 Februarie.

Contra-amiralul englez sir Hewett a luat comandamentul absolut la Suakim. Arabii sosiți din Korosko, spun că au întâlnit pe generalul Gordon la 4 zile de acest oraș; era liber și în bună sănătate.

Londra, 9 Februarie.

Insuși liberalii blamează politica urmată de guvern în Egipt, astfel că soarta cabinetului Gladstone e considerată ca dependând azi de sfârșitul misiunii generalului Gordon.

Sofia, 9 Februarie.

Generalul rus, principele Cantacuzino, noul ministru de reșel al Bulgariei, a sosit la Sofia.

Viena, 9 Februarie.

Se telegrafiază din Constantinopolul „Politische Correspondenz”, că agentul diplomatic bulgar a înmănat Porței o notă precizând poziția Cabinetului din Sofia față de Poarta de la restabilirea constituției de la Têrnove. Această Notă enumeră silințele ce a făcut Bulgaria pentru a suprima brigandagiul în provinciile sale și pentru a împiedica emigrarea Mu-

sulmanilor locuind principatul; cere ca corespondența diplomatică se fie schimbată de a dreptul între ministerul afacerilor străine otoman și agenția bulgară și să fie făcută în limba franceză; cere asemenea regularea țeștiunii pașapoartelor și termină constatând sentimentele împăciuitoare ale Cabinetului din Sofia.

Belgrad, 9 Februarie.

Iată rezultatul autentic a alegerilor pentru Skupcină: asupra 138 alegeri cunoscută până astăzi-seară, 111 sunt favorabile guvernului, 14 radicalilor și 3 partidei d-lui Ristic.

Pesta, 9 Februarie.

Comtele Cziracky, vice-președinte al Camerei Magnaților, a murit azi.

Camera deputaților a autorizat urmări-

rea contra deputatului Werhovsky.

(Havas).

A se vedea ultime scrieri pe pag. III-a.

București, 30 Ianuarie.

Prestigiul consiliilor comunale pare a fi pretutindenți tare sdunșinat.

Contagiunea nemulțumirilor în contra sistemelor ce s'a înrădăcinat în administrațiunea comunelor — a plecat din Capitală, după cum se și cuvenia, nici vorbă, căci descoperirea boscărilor ce edilii s'au deprins să manipuleze prin lăzile și banișorii orașelor căuta neapărat să pornească de la țeful țării; pe unde tot e lumină ceva mai intensă, și unde prestidigitura se dă prin urmare mai lesne de gol.

Ast-fel Capitala vedu în adevăr, cea din tăiu, că fondurile umflatelor ei împrumuturi se incurcaseră atât de rău în mâinile repositatului consiliu, în cât conturile lucrărilor de edilitate publică ajunseră mai indecifrabile de cât ieroglifile lui Champollion. Și, dacă am crede pe cei-ce se pricep în măruntășurile cheltuelilor ce-au consumat foștii pârini ai comunelor, atunci infrumusețările în cari se resfață azi Capitala, după urma contractelor lor, n'ar corespunde toamă pe toamă cu sumele ce ele au înghițit, cu toate că de estetica orașului n'avem dealminteri nimic de zis. Am fi nișe ingrași!

Bucureștii seamănă, mai ales pe margini, cu Babilonul Semiramidei, cel cu grădini spânzurate peste... mociile și bălți.

Dar povestea cântecului, ce-a fost a trecut, și ce-o mai fi, vom vedea.

Să așteptăm acum urmarea anchetelor parlamentare, ca opiniunea publică, către care am adresat până mai deunăzi căldurosul nostru apel, spre-a trimete la pocăință pe ilustrii comunali, să nu zică că'm făcut numai gură pentru plapoma lui Nastratin....

Vorba noastră era însă că deochiarea comunelor s'a întins de la centru, repede și peste tot.

Cetățenii au început să observe pretutindenți cumlisă întrebunțează banul, ce progres fac orașele, ce îmbunătățiri le proiectează aleși, și mai cu seamă au început să cerceze taxele pe cari ei au să plătiască pentru acoperirea acelor minunate lucrări.

La Buzău esplacțiunea între zeloasa comună și păcincii contribuabilii ajunseseră la o nferbințială oratorică ce trecea cu mult peste marginele argumentărilor abstrase, și Primarul, amenințat de o logică cam nodoroasă, trebui să bată în retragere, cu taxa lui cu totul, mulțumind mai întâi lui D-zău, că i-a scăpat tivga sdravănă, și al doilea d-lui Bră-

tianu, pentru că n'a aruncat asupra i cu fulgerile năprasnicei disolvări.

Destăinuirii grave se făcu apoi în contra primarului de la Galați, și onoare d-lui Fulger, amenințată de arătările lămurite ale d-lui Cavaliotti, abia putu să evite un naufragiu sigur, grație numai generosului vot al majorității consiliului care deslăra, lăsând acușățiunile pipăite de o parte, „că recunoșce onorabilitatea d-lui primar.”

O cinste pusă la vot!

Majoritățile au luat pe cât se vede, în epoca noastră, rolul pașilor, din veacul de mijloc. Ele vind astăzi iertarea păcatelor, civile și politice, nu sub formă de bule, cu peceții, cu invocațiuni și inscripțiuni mistice, ci sub aducerea rotundă din condei a proceselor verbale, cari în numele suveranității poporului platnic, te fac mai alb ca zăpada, ori-cât de terfelit ai fi, și te scapă frumuseț de pușcărie, cum au scăpat la noi mulții idoli de-aceștia ai majorităților ce și-au zis tot-d'a-una, în generoasa lor absolvire: „nu face, că și se întoarce.”

După scandalul petrecut în pretoriul comunei Galați, veni o altă manifestare: petițiunea cetățenilor craioveni, pe care am publicat-o și noi, cerând Camerii să nu incuviințeze cum-va împrumutul ce umblă să l facă și acolo Comuna, că ei se vor pune în pricină cu noile taxe reclamate de acoperirea acelu împrumut.

E greu până să se facă ruptoare, e'apoi să te ții.

Sămbătă s'osi în Senat o plângere a orașului Ploiești tot în contra unui nou împrumut, cu care l amenință edilii de acolo, rugând Sfaturile țării să nu se uite la proiectul lor de infrumusețări, ci să le taie, scurt și neted, ori-ce poftă de dări și de împrumut.

Mișcarea împotriva administrării comunelor începe a deveni așa dar semnificativă, și cată să ne ocupăm serios de această manifestațiune de neîncredere a contribuabililor orașeni.

Doi sunt simptomele cari se produc.

Mai în toate orașele e lipsă simțită de estetică și de confort, dacă se poate zice, și mai pretutindenți opunere la acordarea creditelor trebuincioase pentru realizarea acestor indispensabile condițiuni, în vedere cu veacul în care trăim.

Că orașele noastre au nevoie de o radicală preînnoire și de numeroase îmbunătățiri, — despre aceasta nu ne iudoiim un singur minut. Cine-a călătorit prin provincie s'a convins cu ochii de starea deplorabilă în care zace, nu comunele rurale, căci de aceea nici că mai vorbim, ci capitalele și orașele județelor, înțelenite aproape în halul cum eram acum un sfert de veac. Aceiași proastă iluminare, cu vâpăite sau cu lămpi nesterse de sub regulament, același sistem de poduri, cu dealuri și cu ripi, de trebui să te asiguri, înainte de-a eși din casă; aceleași ruine, aceleași maidanuri cu focarurile lor nesfârșite de boli și de infecțiuni; aceiași nepăsare orientale de igiena publică, ca și de respectul datorit simplului vederii; același amestec strigător, de caricatură arhitectonice de-ale maestrilor moderni, cu stilul naiv și umilit al ceardacurilor ce țin minte de când cu bășica lui Caragia.

Aceasta e în genere imagina tristă a orașelor noastre, și nu credem a fi inovată și am pus mai mult negru de cât trebuie, în zugrăvirea nemerniciei lor. Progresele făcute, pe ici pe colo, sunt atât de neînsemnate, atât de incet s'au realizat, în cât ele nu schimbă aproape nimic din fisionomia semibarbară a târgurilor noastre orașenești.

În starea aceasta, nu e deci de mirare ca edilii de astăzi, mai zeloși, mai umblați poate prin țeri străine, mai subțiri la trair de cât cei de până acum, să doriască a mișca puțin orașele din miseria lor revoltătoare, și să alerge la cereri de credite excepționale, și prin urmare la noi taxe comunale pentru anuitățile împrumuturilor ce plănuesc.

Comedia e însă ca comunele și-au mâncat credința, ea joare-cine biserică.

De aci opunere și revrățire, cu toată făgăduiala consilierilor că ei n'au să semene cu frații lor din trecut, că ei n'au să pescuiască ca dârșii chivernisei personale în lucrările prin cari au de gând să împodobiască și să însănătoșeze orașul.

Cetățenii nu vor însă să mai audă nici de manifeste, nici de promisiuni.

Jurăminte de bețiv!

Ei o țin acum una și bună, că „sunt mâncați de împrumuturi d'astea cari nu aduc orașelor nimic în schimb, dar cari trebuie neapărat plătite chiar din nodul basmalei, dacă pungii i s'a lipit pântesele de spate.”

Asum e foarte posibil să se întâmple ca unele comune să facă onorabile excepțiuni, să fie de pildă din cele mai bine intenționate, din cele mai harnice și mai oneste, cum ar fi astăzi consiliul din Ploiești, cu d-nu Stanian în frunte, în contra onorabilității și capacității căruia n'am aușit nici o singură plângere până azi, dar ce să i faci omului când a fost de-atâtea ori amăgit, și când a căpatat spaimă de tot ce l administrațiune, de la primar și ispravnic și până la vătășel.

Toată lumea aceasta, moralicește, e ruinată.

Sistena noastră politică eși dă de-o cam dată roadele în sfera comunii, și, de nu vom schimba-o, ea va produce de sigur aceleași funeste efecte asupra întregii vieți publice.

Tendința demagogică, de-a impune comunelor prin vocea mulțimii, se poate arăta mâine și în afacerile generale ale Statului a proposito de-un împrumut, de-o măsură ore-care financiară, sau de vre-o hotărâre diplomatică ce guvernul ar lua.

Și incuragierea acestei mișcări, oare-cum anarhică, provine numai și numai din cauza oamenilor ce-au condus până astăzi interesele mult amăritelor noastre județe, și cari, mulțumită nesocotinții legilor și neșăfăliului lor puțin onest, au pierdut, față cu cetățenii, ori-ce prestigiu, ori-ce fior moral.

Cu deosebire sistena noastră electorală a împins pe toți funcționarii publici să facă numai politică de partid în loc de administrațiune, cum erau datorii, și pentru câte-va voturi stoarse, prin influența pozițiunii lor, cărmuitorii de ori-ce treaptă s'au creștut și se cred scutiți de ori-ce îndatorire către Stat, de ori-ce serviciu real și conștiincios către societatea ce l plătește pentru ocrotirea intereselor ei.

Guvernul e silit să tolereze ast-fel, în economia Statului, pe cel din urmă dintre cavalerii de industrie politică, și să se supună orbește deputaților și primarilor de afaceri ce a-legerile noastre produs.

Și venim iarăși la isvorul tuturor relelor, la școala ce-am făcut administrațiunii în alegeri, la viciul ce presentă legea electorală sub care vegetăm.

De-o parte ne pare bine însă că cetățenii încep a se simți împiați de împrumuturi, și avem dreptul de-a ne înveseli, când îl vedem că vin pe la Camera cu jalba în proțap, că d'or de s'o n'veța minte să facă ochii în patru, când pun buletinul în urnă, și când eși aleg prin urmare pe cei-ce dispun de averea și de interesele lor.

„Nu prin petiții se ndreptează o stare de lucruri, ei prin oamenii ce veți și alege”: vom răspunde noi astăzi cetățenilor nemulțumiți.

La urnă să luăm dar seama, căci acolo e cheia ori-cărei situațiuni.

CRONICA ZILEI

MM. LL. au primit din partea Felibrilor din Provence un superb volum care cuprinde darea de seamă a sărbătorilor latine din Forcalquier și din Gap.

D. Petre Carp, după ce a avut o lungă audiență la M. S. Regele și după ce a conferit de mai multe ori cu președintele consiliului, cu ministru de externe, la plecat la moșia sa din Moldova.

D. prim ministru I. C. Brătianu a petrecut zia de ieri la Florica.

D. P. S. Aurelian, ministrul instrucțiunii publice, fiind zilele acestea puțin suferind, a fost silit a nu eși din casă.

Familia d-lui Rosetti s'a instalat provisoriu în casa de de-asupra magazinului Chrisoveloni, strada Lipșcani.

D. Ath. Moschuna, secretarul general al Vorniciei, s'a întors în capitală.

D. G. Chițu, ministrul de interne, a plecat a-laltă-ieri împreună cu soția și flica d-sale la Craiova, spre a săvârși căsătoria celor din urmă cu d. C. M. Cioazan, deputatul colegiului III al capitalei Olteniei.

Așa dar, ieri a fost nuntă mare la Craiova.

Felicitările noastre călduroase nouilor împărechtați!

Sămbătă seara a fost o frumoasă petrecere cu jocuri, la Cercul militar, unde e-lita oficerimii strălucia printre buchetul de doamne și domnișoare.

D. C. Esarchu, după ce a reînviat Ateneul român, stăruiește să reconstituiească și vechia Societate filarmonică, precum și societatea flumoașelor-arte. Ișbândă bună!

La magazinul Resch, trecătorii sunt opritți din mers de un superb bust. Opera e a celebrului sculptor vienez Tilgner; originalul este prinsul D. Ghica.

Procesul d-lui Al. Ciurcu, confratele nostru de la „L'Indépendance roumaine” cu Creditul funciar rural, fiind a-laltă-ieri la ordinea zilei înaintea secțiunii II a Curței de apel din București, s'a amânat din not pentru ziua de 24 Maiu a.c.

Camera deputaților a hotărât a ține și azi ședință, iar d-nii senatori, ca mai bătrâni și mai evlavioși, se odihnesc prăsnind pe cei Trei Sinși.

A-laltă-ieri noapte în fine, după patru zile de desbateri, consiliul de reșel al corpului II-lea de armată a terminat judecarea procesului colonelului Polizu și al căpitanului Tulea.

Verdictul pronunțat a fost afirmativ—

de culpabilitate — pentru ambii acușati. In consecință, colonelul Polizu e condamnat la 1 an și 3 luni de închisoare, iar căpitanul Tulea la 1 an și jumătate, precum și la degradare, cu pierderea amândorora a drepturilor civile, și la câte 29 lei amendă fie-care.

Azi va avea loc ceremonia inermării rămășițelor generosului Vasile Paapa, care sosind zilele trecute în București, a fost espuse în biserica Sf. George.

Cortegiul va porni de aci, la ora 1 d. am. spre cimitir.

Comercianții din Ploiesti reclamă Corpurilor legiuitoare în contra impozitului comunal de 2,500,000 lei.

El preferă starea inapoiată a orașului de cât să fie atinși d'o sporire de taxe.

D. maior Mavrodin George din regim. 27 dorobanți, Bacău, s'a mutat, în interesul serviciului, pe ziua de 1 Februarie 1884, la regimentul 8 dorobanți, Buzău, în locul d-lui maior Popovici George, care s'a mutat în locul celui d'antăiu.

D. Răureanu Constantin s'a numit la direcțiunea generală a căilor ferate ale Statului, în postul de asistent tehnic.

Legea prin care în virtutea art. 7, § II, lit. a și c din Constituțiune, s'a acordat d-lui Eduard Hübisch, inspector general al muzicilor armatei, împământenirea cu dispensă de stagii, s'a promulgat.

Balul comercianților și industrișilor din Capitală va avea loc la 8 (20) Februarie. Aflăm că comitetul este foarte activ, spre a face ca publicul cel va veni și care sperăm că va fi în considerațiunea scopului eminent filantropic, numeros, și aibă o petrecere din cele mai plăcute.

D. Teodor Berea, fost controlor, s'a numit controlor fiscal, în locul d-lui Alexandru Șandru, demisionat.

S'a acordat sergentului-maior Adrian Nicolae din regim. 6 dorobanți, Bucureștii, dreptul de a purta medalia *Virtutea militară* de argint pentru 12 ani de serviciu efectiv în gradul de sub-oficer, calculat inducând timpul de campanie.

Consiliul general al județului Râmnicu-Sărat este convocat în sesiune extraordinară pe ntru ziua de 20 Februarie 1884, spre a se ocupa cu obiectele prevăzute în speciala sa programă.

DIN AFARA

Germania și Franția.

Fascicula a doua a unei broșuri ce apare actualmente în Germania și a cărei titlu este: *«Bismarck, doi-sprezece ani de politică germană»*, cuprinde câte-va lamuriri foarte interesante despre raporturile dintre Germania și Franția, de la 1879 incoace.

În anul acela principiele de Bismarck, mergând la Viena spre a pune, cu contele Andrassy, bazele alianței austro-germane, a vizitat și pe ambasadorul francez Tesserenc de Bort, căruia i-a declarat că această alianță nu este nici de cum îndreptată în contra Franției. Apoi a început cu el și, pe urmă, cu ambasadorul francez din Berlin, d. de Saint-Vallier, negocierii în scopul de-a face pe Franția să cume politica

sa ostilă față de Germania și recunoscând statul quo de lucruri să devie și densa un chezaș al păcii europene. Ba, cancelarul s'a străduit mult chiar și de-a îndupleca guvernul republicii să renunțe definitiv la Elsația-Lorena și să se alăture în toată forma la politica puterilor Europei de mijloc.

Carii vor fi fost rezultatele acestor negocierii nu se știe. Cum că Franția n'a renunțat la gândul său de revanșă, e mai mult de cât sigur. — Cu toate acestea broșura constată o îmbunătățire a raporturilor franco-germane de atunci în coace. Numai basată pe această îmbunătățire, a putut întreprinde Franția ocuparea Tunisiei.

Germania pare anume a căuta să și arate buna sa voință față cu Franția, aprobând intru toate politica ei colonială. Numai ast-feliu se esplică și expediția în Tonkin, pe care Francesii de sigur nu o începeau, dacă s'ar fi putut aștepta la o turburare a păcii europene.

Din cuprinsul broșurei, de care vorbim, reiese în tot casu un lucru: pacea e pe deplin asigurată încă pentru cât-va timp și aceasta nu atât mulțumită alianței austro-germane, cât trebuinței ce are pe de-o parte Franția de a și regula afacerile sale esteriore, iar pe de alta Rusia, de-a introduce un modus vivendi mai cum se cade în lăuntrul granițelor sale. — Germania sprijinesce politica colonială franceză, căci această politică amână revanșa. Nu e chestie de dragoste, și Franția știe aceasta mai bine de cât noi.

Rusia și Bulgaria.

În raporturile internaționale dintre Rusia și Bulgaria a intrat o schimbare, care și are desigur însemnătatea sa.

Cum anunță, anume, din Sofia «La Bulgari», — agenția bulgară din Petersburg e desființată, și girantul ei d. Ciocoiiev, e revocat.

D. Balabanoff, ministrul bulgar de esterne, stăruie cu ocazia ultimelor desbateri bugetare din cameră foarte mult pentru păstrarea acestei agenții și majoritatea deputaților era de opinia sa. Dacă agenția s'a desființat cu toate acestea, aceasta nu poate fi dară de cât fapta Rusiei.

Lucrul se esplică în două moduri: Sau că Rusia nu a voit să suferă această agenție, spre a nu permite astfel Bulgariilor aerul unei independențe desăvârșite, sau, ceea ce este mai probabil, cabinetul rusesc vrea se întărească și mai tare puterea agenției sale din Sofia, făcând dintr'însa singurul punct al său de atingere cu guvernul bulgar.

ARMATA EGIPTEANĂ

Bătălia de la Tokar a confirmat încă odată ceea-ce s'a zis de mult, că trupele egiptene sunt cele mai lașe trupe dupe pământ. Lucrul este în adevăr uimitor! O mie de oameni de-ai falsului profet, căci soldații nu se pot numi, nu numai că au pus pe fugă 3000 de Egipteni dar au omorât 2000 din ei. Deja la începutul luptei, aceștia și-au aruncat armele și-au început să fugă sau au cerut pardon. Nu s'au bătut de cât puținii Englezi și Turcii, căți erau de față.

Și cu toate acestea, armata insurgenților ste din cele mai rău armate de pe lume. Nici de tactică de luptă

nu poate fi vorba. Ceea-ca are, este că e bine aprovisionată și aceea: că nu are frică de moarte. Cu acest puțin lucru pun pe fugă și masacrează fa-nacii lui Mahdi, armate egiptene prevăzute cu puscii moderne și cu tunuri. Englezii încă vor înceta de aici înainte să se mai laude cu victoria de la Tel-el-Kebir, unde intr'un ceas de vreme puseseră pe fugă toată armata egipteană. — Cât pentru falsul Profet, el și poate ținea capu sus!

ALEGERILE COMUNALE.

La petițiunile, alcătuite de cei învinși în alegerile pentru administrațiunea intereselor capitalei, și subscrise ori prin surprindere ori din parapon de căți-va, d. C. F. Robescu, cel cu deosebite ataat, a răspuns victorios în Cameră, în chipul următor.

De și împărțim cam târziu cetățenilor din culoarea de Verde acest discurs, dar fiind-că densii au fost mai ales tratați cu asprime de dictatorul d'odinioară al acestor colorii, credem că e bine să le arătam cum au fost a-părați în Cameră de d. Robescu, pentru a judeca între acuzatori și apăra-torii.

DISCURSUL D-lui C. F. ROBESCU.

D. C. F. Robescu: D-lor deputați, ces-tiunea alegătorilor comunale este una din cele mai importante din câte au fost dat acestui Parlament ca se discute. Vă rog dar să scuzați îndrăneala mea, dacă în urma elocventului discurs al onor. d. Ionescu, vîu se vorbesc și eu în ces-tiunea alegătorilor comunale. Dacă o fac, d-lor deputați, este spre a introduce puțină lumină în această discuțiune și a vedea dacă în adevăr alegerea au fost libere, cum o cred, sau dacă Camera trebuie să se ia după câte-va iscălituri smulse, u-nele pria ademeniri, altele prin surprinderi și nepricepere, iar altele întrebun-țate cu rea credință, iscălituri ascernute pe aceste hărți numite petițiuni, a căroră lectură ați auzit-o acum, și dacă este bine ca voturile a peste 2,000 alegătorii să fie stigmatizate de 50 sau 100 subsemnături.

D-lor deputați, câtă mai întâiu de toate să ne dam bine seamă de diversele fapte anterioare acestor alegeri, și de pe-rispețile prin care au trecut operațiunile electorale, mai cu s'amă în culoarea de Verde. — Este regretabil să o spunem, dar realitatea ne obligă, alegătorii nu se cam grabesc să vină la vot. Trebuie să constatam faptele și să le deplâng-m; și eu le deplâng cu onor. d. Ionescu, și când va sosi ocașiunea ca să votăm o lege prin care se amendează abținerii, voiți vota-o și eu cu convingerea sinceră că mi-am îndeplinit datoria de cetățean con-scincios. De la numărul votanților de an la cel de est timp, diferența nu este mare; și ca se probăm aceasta, nu avem de cât se observăm numărul alegătorilor cari au luat parte la vot anul acesta, cu cel al anului trecut, și vom vedea că numai cu 100 mai mult au vot t anul trecut, adică 2,200, de cât anul ace-ta 2,100, din numărul total de 5,000 alegătorii. Aceste bismabile abțineri nu se pot atribui întim d'are exercitate de poliție; căci ea a fost și este aceeași ca în anul trecut. Din acestea dar nasce con-vingerea că petiționarii de astăzi nu tind de cât a induce onor. Cameră în eroare asu ra perfectă libertăți sub care s'au făcut alegerile în ces-tiune.

Din comparațiunea listelor de votați

ale acestor doi ani, reiese că în Capitală și în special în culoarea de Verde, au votat mai aceleași persoane. Dacă dar cele ce spun petiționarii ar fi adevărate, cum se face că anul trecut poliția a fost bună, adică nu a făcut ingerințe în alegeri (ne-existând proteste), pe când nu acesta a lucrat contrariu făcând presiuni?

Este mai comod petiționarilor, a atribui această schimbare a alegătorilor influenței polițienești, de cât curentului opiniei publice, de care nu vor să țină nici un compt. În adevăr, alegătorii capitalei, impresionați în mod trist de cele petrecute la comună, în timpul gestiunii disolvatului consiliu comunal, au apreciat la adevărată lor valoare pe foștii membrii comunali și ne mai creșându-i demni de confiența lor, i au înlocuit. Această schimbare a alegătorilor nu era un ce momentan, ci era fructul unei convingeri puternice rezultând din intruniți publice, în care s'a discutat situațiunea capitalei, intruniți ținute în culoarea de Verde, la școala de la Cuibu cu Barză, în culoarea de Roșu, precum și în celelalte părți ale capitalei. Nu ne probează oare aceasta, d-lor deputați, în mod suficient și independent de ori-ce presiune, grija alegătorilor de interesele comunei? Și disidenții au avut intruniri, însă puțin numeroase și de un număr restris de alegători, ceea ce trebuie să fie un bun avertisment că nu mai au Capitala în mână cum o credeau odată, și nu mai pot dispune de densa după placu-le ca în trecut.

D-nii petiționarii mai acuză pe alegătorii că s'au adunat prea de dimineață, în localul d-lui Socec, ba încă zic că unii chiar au și dormit acolo, ceea ce este un patent neadevăr. De când oare alegătorii nu mai au dreptul a se aduna ori-unde, a se consulta chiar în preziaua alegerii sau cu una ori două ore înainte de deschiderea scrutinului? Cum vor putea state de alegătorii să convingă asupra uaei liste, asupra conducerii unei alegeri în fața amnintărilor ce li se fac, dacă nu s'ar aduna în număr suficient spre a opune rezistența cuvenită la presiunea brutală ce se pregătea? S'au adunat, în adevăr, d-lor deputați, succesiv ca la 300 alegătorii la un local particular, de unde cu aproape o oră înainte de deschiderea biu-roului au plecat și ocupat sala de votare. De ce ved această cu ochii rău cei 50 de iscălitorii, de ce se revoltă în contra acestei procedări pe care altă dată au găsit-o bună? În adevăr, d-nii Socec și Teclu declară că adunarea s'a făcut după chiar cererea alegătorilor, că ea a avut loc după ora 8 și un sfert dimineața, iar nu la ora 12 noaptea, că alegătorii nu au fost ținuiți pe băntură, și dau cea mai formaiă desmintește unor asemenea îndrăznețe neadevăruri.

D-lor, cu o jumătate de oră mai înainte de ora 10, adică la 9¹/₂, fiind mai mulți alegătorii strâși în sala la Cuibu cu-Barză, s'au prezentat 40 până la 50 persoane, având în cepul lor pe d. Serurie, care a zis că sunt alegătorii, și atunci li s'a deschis calea și li s'a lăsat loc liber să intre și au intrat aceste persoane, pe ca i nu li numesc nici viteji, ni li haidu i și nici volonți, ci pur și simplu alegătorii — vedeți că sunt mai indulgenți în can-ficulațiunii — li s'a făcut loc, cum ziseii, și au intrat în sala alegerii, așteptând acolo până a venit consilierul comunal, fără să se facă nici o bătaie, și nici o nerânduială, ci numai niște simple schimbări de cuvinte potrivite cu împrejurarea; unul susținând o listă, alții alta; și nu s'a petrecut în fine până aci nimic rău.

Se presintă consilierul comunal, deschide biuroul, și d-l deputat Grigorie Se-

are să sape mine, subterane pe câmpie, și să se ducă cu modul acesta până sub bateriile lor de la Chatillon și de la Montretant, ca să i facă să sară în aer. Apoi, tăbăra pe guvern, o grămadă de lași cari, pentru ca s'aducă pe Enric V, voiau să deschidă porțile Parisului lui Bismarck. Republica acestor trădători i făcea să dea din umeri. Ah! republica! Și, cu amândouă coatele pe masă, cu pipa lui cea scurtă în gură, esplica lui Damour guvernul pe care l'ar fi voit el; toți frați, toți liberi, bogăție pentru toți, dreptatea și legalitatea domnind pretutindenți, sus și jos.

— Ca în 93, adăoga el cu siguranță, fără să știe ce spune.

Damour i asculta cu gravitate. Și el era republican, fiind-că, din leagăn, auzea zicându-se în jurul lui că Republica va fi într'o zi un triumf pentru uvrier, fericirea universală.

Dar n'avea idee precisă asupra modului cum trebuiau să se petreacă lucrurile. De aceea asculta cu atențiune pe Berru, găsind că rațiunea foarte bine și că, de sigur, Republica va ajunge așa cum zicea el; se inflcăra, credea cu tărie că, dacă Parisul întreg, bărbați, femei, copii ar porni spre Versailles cântând *Marsilieza*, s'ar isbi rău Prusienii, s'ar da mâna cu provincia și s'ar funda guvernul poporului, acel guvern care avea să dea veniturii fie-cărui cetățean.

— Bagă de seamă, repeta Felicia, plină de neîncredere, lucrurile au să iasă rău, cu Berru al tui. Nutrește'l, fiind

că aceasta i face plăcere; dar lasă'l să se ducă să și spargă singur capul. Și ea voia republica. — În 48 tatăl său murise pe o baricadă. Dar, această amintire, în loc să o nebuască, o făcea cu minte. Dacă ar fi în locul poporului, ar sci, zicea ea, cum să silească pe guvern să fie drept; s'ar purta bine de tot.

Discursurile lui Berru o indignau și o spăimântau: fiind-că nu i se păreau oneste. Vedea bine că Damour se schimba, lua niște aere, întrebunța niște cuvinte, cari nu i plăceau nici de cum. Era însă mult mai neliniștită de infățisarea inflcărată și sinistră cu care fiul său Eugeniu asculta pe Berru. Seara, când Louisa adormea pe masă, Eugeniu încrucia brațele, bea încet un pahar mic de rachiu, fără să vorbească, cu ochii fixați pe pictor, care aducea tot d'a-una din Paris vro istorie extraordinară de trădare: bonapartiști dând semnale de la Montmartre Prusienilor, sau sacii de făină și butoaie de iarbă de pușcă încate în Sena, ca orașul să se prede mai ușe!

— Ce mai minciuni! zicea Felicia fiului său, când Berru se hotări în fine să plece. Să nu i umpli capul cu ele! Sciți foarte bine că ești cu minte!

— Sciți eu ce știu, răspundea Eugeniu cu un gest teribil....

urie cere ca să se gonească din sala alegerii toți funcționarii, legea interpretativă nu permite șederea în sală numai funcționarilor poliției, procurorului, prefectului sub-prefectului și judecătorului de instrucție; s'au întrebat cetățenii dacă se află vre unul din toți aceștia și s'a răspuns că nu se află nici unul, ceea ce era adevărat.

Erau căți-va profesori, preoți, câte-va persoane pe cari legea nu le atingea, nu le excludea din sală și cari negreșit au stat în năuntru; iată dar că și în acest punct aserțiunile acelor cari au iscălit petițiunea sunt cu totul nefundate. Pentru a se instala biuroul provisoriu s'a făcut apelul nominal după listele de alegeri și s'a pus în urnă numele fie-cărui alegător prezinte, căruia d. consilier comunal i cerea cartea de alegător, i intrăba unde și are domiciliul și ce profesie are, și când nu se ivea nici-o contestație, i se pune numele în urnă; acei din alegătorii cari nu aveau cărțile de alegători la ei, luau dovadă de la ampliatul comunal, însărcinat cu distribuirea cărților de alegător, că în adevăr a primit cartea de alegător cu numărul pe matcă, și astfel cu această probă de identitate li se permitea votarea. Ast-fel s'au petrecut lucrurile în cea mai mare regulă, și rău fac acei cari vin de protestează, când denaturează faptele, fiind-că putem să le dovedim cu acte că, dacă violențe au fost, numai din partea aceluia au fost, cari numai prin violențe mai puteau să pună mâna pe comuna Capitalei.

S'a tras din urnă trei nume, din cari cel mai în vârstă, Nicolae Adam, a fost ca președinte, iar cei'alți doi, d. nii I. Rădulescu și Ioniță Barbu ca secretari; și afirmațiunea din petiție că membrii biuroului provisoriu nu șiau carte, este un neadevăr patent; căci, nu aveți de cât să luați dosarul alegerii și să vedeți, d-lor deputați, că toate actele încheiate de biuroul provisoriu sunt sub-semnate de președinte și de secretari. Iată în ce mod voesc petiționarii să inducă în eroare Parlamentul și să i facă să creadă că alegerile comunale sunt viciate.

Prin urmare, d-lor, n'au votat pentru alegerea biuroului definitiv de cât alegătorii înscriși în liste și ca i presintau cărțile de alegător; partea cea'alaltă, pe care o numesc partea rătăcita liberală, vând că n'are nici o reușită, a început să provoace turburări în sală, ca pe urmă să zică că au fost ingerințe și să vină să protesteze. Ei bine, cine sunt aceste 50 de iscălituri care iscălesc petițiunea? Murmură între ele sunt cari nici nu figurează în lista de alegători, 4 sunt alegătorii în colegiul indirect; mai sunt unii din cei iscăliți în petițiune, precum d. Stefan Stati, care a declarat în urmă de a iscălit că neavând luat parte la votarea biuroului provisoriu, iar nici de cum în contra ingerințelor de cari nu are cunoștință; era alții d-nii alegătorii precum d-nii I. Galățescu, Vasilescu, Chesalicescu și Caleabacu în o petițiune catre d. președinte al Camerei, ce mi se da în acest moment, declară: „în conșiență și în adevăr, în zilele diu urmă ale alegerilor s'a prezentat la noi d. Niță Sterie, I. Benescu, Radu Marin Giambașu și Petruș, fost comisar comunal în culoarea de Verde, apunându-se că sunt trimiși de d. Serurie ca să sub-scrie o jaltă prin care să ceară ca noul consiliu comunal să ne scadă taxele comunale, cele de licență și să desființeze legea pentru măsuri și greutăți, îndreptându-ne pe onoarea d-lor, că pe dată, ce sa va cere această de la Camera, va

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»

— 30 Ianuarie —

JACQUES DAMOUR

Acolo, la Numea, când Jacques Damour privea orizontul gol al mării, credea une-ori că vede în el intr-o istorie, miseriile asediului, mânia comunei, apoi acea plecare ce i aruncase atât de departe, torturat, aproape năbușit. Nu era o viziune bine precisată, amintiri care i plăceau și i înduioșau, ci asurzita rumegare a unei inteligențe intunecate, care revenea prin ea însăși din cauza unor fapte, rămase în picioare și precise, în dărâmarea totului.

La 26 de ani, Jacques luase pe Felicia, o fată mare, frumoasă, de 18 ani, nepoata unei precupețe de la Villette, unde sta cu chirie. El, era ciselator pe metale și câștiga până la 12 franci de zi; ea, fusese mai întâiu cusătoreasă; dar fiind că avură repede un copil, i fu de ajuns să se ocupe de el și de menagiu.

Eugeniu creștea nevoe mare. După nouă ani sosi și o fată; și aceasta, Luisa, stătu multă vreme așa de slă-

bănoagă, în cât cheltuiră mult cu doctoriile și cu doctorii. Cu toate acestea, căsnicia nu era nefericită. Damour făcea une ori sârbătoare Lunea; dar era cu minte, se culca, dacă buse mult, și se întorcea adoua zi la muncă, cuaflicându-se singur de om de nimic.

Chiar de la 12 ani, Eugeniu fu pus la meșteșug; abia știa scrie și cetai, și deja și câștiga hrana. Felicia, foarte curată, ducea casa ca o femeie îndemnată și prudentă; puțin cam sgar-cită câte odată, zicea Damour, fiind-că mai adesea le da legume în loc de carne, numai că să poată pune parole d'o parte pentru zile rele.

Aceasta fuse epoca lor cea mai bună Locuia la Menilmontant, în strada Envierges, o casă cu trei odăi, — oadaia tatălui s'a mumei, aceea a lui Eugeniu, și o sală de mâncare unde și instalaseră meșteșugul, fără a mai numără bucătăria și un cabinet pentru Luisa. Era în fundul curții, într'o mică clădire; dar tot aveau destul aer, căci ferestrele lor dau spre niște dărâmături, unde, de dimineață până seara, căruțele veneau să descarcă grâmezii de moloz și scânduri vechi.

Când izbucni réșboiul, familia Damour locuia în strada Envierges de zece ani. Felicia, de și aproape de 40 de ani, era ténără, puțin grasă, cu o rotunzime de umeri și de solduri care făcea să fie femeia cea frumoasă a cartierului.

Jacques, din contra, se cam uscuse, și cei opt ani cu care diferau unul de altul i arătau deja bătrân pe lă-

gă densa. Luisa, scăpată din orice pericol, dar tot delicată, semăna lui tată-său din spre partea slăbiciunii sale de față; pe când Eugeniu, atunci în etate de 19 ani, era înalt de talie și avea spatele lat al mamei sale. Trăiau foarte în armonie, afară de unele zile de Luni când tatăl și fiul cam întârziu la cărciumă. Felicia cam lasă buza în jos, din cauza paralelor cheltuite. Ba chiar, de două sau de trei ori, s'apucară la bătaie; dar aceasta nu era nimic, era vina vinului, așa că în acea casă nu era o altă familie mai liniștită. Erau dați de exemplu.

Când Prusienii înaintară spre Paris și când începu teribila epocă fără muncă, posedau mai mult de o mie de franci la Casa de Economie. Foarte frumos pentru niște uvrieri care cres-cuseră și doi copii!

Așa dar primele luni ale asediului nu tură de tot aspre. În sala de mâncare, unde se odihneau acum instrumentele, tot mai se mănca pâine albă și carne. Cuprins de milă din cauza miseriei unui vecin, un biet zugrav de case numit Berru, care murea de foame, Damour putu chiar să dea de milă chemându-l la masă câte-o dată; și îndată camaradul începu să vie dimineața și seara.

Era un caraghios, tot d'a-una în gură cu câte o glumă, așa în cât în cele din urmă dasarmă și pe Felicia, neliniștită și revoltată în fața acelei guri largi care inghițea cele mai bune bucățele. Seara, jucau cărți, ocarând pe Prusienii: Berru, patriot, spunea că

stării a ne satisface; iar în cazul contrariu va anula alegerile. Crezând pe cuvânt pe acești domni, am iscălit petiția pe care nu am cîtu' o fiind prea lungă și nici d-nia-lor nu au voit a o citi. Dacă aveam cunoștința de conținutul acelor petiții, care se zice că ar fi protestând contra alegerilor comunale, a dăogând că s'ar fi urinat ingerințe, maltratați, violențe și altele, credeți, d-le președinte, că noi cari am fost marturii oculari și am văzut legalitatea și liniștea cu care s'au făcut alegerile, nu am fi sub-scris'o."

Scăzând dar din numărul aceluia cari au iscălit protestul pe acei cari au fost induși în eroare, pe acei cari nu sunt alegători, pe acei cari au crezut că iscălesc o petițiune prin care se cere a se amăna punerea în aplicare a noului măsur și greutăți, rămân vre-o 40 de alegători asupra cărora rog pe onor. Camera să vadă dacă nu este nimic și în sarcina, acestora când ei vor spune că cel mai mulți din ei sunt foști ofițeri în garda civică, locotenent-colonel și căpitani, toți paraponisiți și unii chiar certați de justiție; în fine persoane din categoria aceluia cari neapărat erau interesați să facă protestări și să arate că alegerile nu au fost libere, în scop negreșit ca ele să fie lovite de nulitate.

Dar oare ar fi bine ca în urma unui protest făcut de 25 sau de 30 alegători adevărați—câci cei-l'alți cari se vedesc în acele proteste nu erau alegători—cari să zică că alegerile nu au fost libere, noi, Adunarea să venim și să lovim în libera expresiune a peste 2.000 de alegători ai Capitalei și să zicem că alegerile, nefiind făcute în deplină libertate, să fie declarate de nule?

Dar dacă este vorba de proteste, apoi și noi avem aci alte proteste făcute la birourul sub formă de proces-verbal și iscălit de 96 alegători și legalizat de birourul, prin care se arată cine au fost turburătorii sau voinici și căpeteniile lor.

Veți vedea că în acest proces-verbal se zice că o ceată de vre-o 40—50 de turburători—negreșit tot aceiași persoane cari au semnat aceste proteste—fiind conduse de câțiva șefi supremi între alți și onor. d. Serurie, au voit în adevăr să împedice cu orice preț votarea ațînd scandale și violențe. (Aplause).

Negreșit, d-lor, în fața acestor oameni, cari au venit ca să facă neorândueli, în fața aceluia voinici pe cari i-au adus onor. d. Serurie și alții, oare pacinicii alegători, cari erau peste 300 preșinți în sală, proprietari, iar nu cheimeri cum sunt gratificați de petiționari, nu erau și ei în drept, nu erau chiar datori să se manifeste, să facă un protest prin care să protesteze în contra violențelor făcute de aceea cari au fost aduși de onor. d. Serurie, Brătescu și alții? Neapărat că da, și de aceia au și iscălit acest proces-verbal, anexat la dosarul alegerii în care cetățenii relatează cele petrecute.

Vedeți dar, d-lor deputați, că acest proces-verbal, iscălit de adevărați alegători, spulberă neadevrurile arătate de petiționari, de acești oameni voinici care în navitatea lor au crezut că Adunarea o să-i creeze pe paroi și că pe baza celor arătate de d-lor, au să se invalideze alegerile? (Aplause).

D. ministrul de interne: Apoi, în acest proces se spune că a venit și oșterea, dar nu spune cine a cerut oșterea?

D. C. F. Robescu: Voiți spune eu numai de cat.

El bine d-lor, din toate acestea ce rezultă?

Nu rezultă negreșit nimic alt ceva decât că toți acești alegători, ca oameni liberali, proprietari, profesori, advocați, ingineri, indignați negreșit de reaua administrațiune a d-voastră, din fosta comună, nu au mai voit să vă aleagă din nou tot pe d-voastră, ci au voit să aleagă oamenii în care au încredere; nu au voit să vă aleagă, și d-voastră veniți acum și protestați: forțând opiniunea publică și denaturând faptele?

Dar uitați oare domnieloro-voastre un lucru: uitați oare că dacă partidul liberal are ceva bun, apoi acel bun este că atunci când vede că un membru este cangrenat, îl depărtează, (Aplause) îl taie, îl înădurează de la el, spre a conserva partea sănătoasă de contactul celei morbide?

Apoi ați uitat că noi din partidul liberal în 1875, necunoscând încă bine persoanele acelea pe care le-am respins astăzi, ne-am dus, am luptat în Verde și cu toată influența, cu toată presiunea exercitată pe atunci de partidul conservator, le-am ales, și acum am încetat noi de a mai fi liberali, fiind că am luptat ca să alegem la comună pe oamenii liberali actuali, care se bucură de opiniunea publică și simpatia Capitalei? (Aplause).

Fac apel la alegătorii din Verde, care sînt în ce situațiune ne-am aflat noi în timp de opt ore, în alegerile din timpul lui Catargiu, și în ce mod noi am respins acele bande electorale ca să nu fie permis, nici la unul măcar să vie, sub acest partid să proteste că au fost ingerințe. Pentru mine această petițiune în care se zice că au votat cheimerii în Verde, este o degradare. (Aplause) Oare nu trebuie să vedeți d-voastră aci o revoltă a simțului alegătorilor în contra

unor persoane care au abusat de opiniunea publică, și pe care acum în urmă văzându'i oboșiți le-au zis: dați-vă la o parte? (Aplause).

Voiți d-voastră ca un număr de 70—80 alegători, să influențeze asupra votului general dat de 2000 de alegători? Dar, de când d-lor voesc să fie unanimitate în alegeri?

Acesta este sistemul de alegere ce voiți să preconizați în țara românească? Unanimitatea voturilor era sub statut. Voiți să ne întoarcem la 2 Maii.

Voiți să casați o alegere efectuată de 2000 de alegători fiind că au protestat 30—40 de alegători. Spuneți că acesta este sistemul d-voastre, pentru ca cel puțin, noi tinerii, cari intrăm în cariera făcută de bătrân, să'l cunoaștem și noi. Spuneți că s'au schimbat moravurile, pentru ca să ne schimbăm și noi, căci nu mai putem să mergem înainte cu asemenea procedimente electorale.

Ei vă rog, pentru prestigiul acestei capitale, pentru prestigiul alegerii, să luați în de aproape luare aminte acestiunea și să nu lăsați Capitala sub impresiunea incriminărilor a cător-va alegători nenorociți—nu'i calific alt-fel—câci văzând că le scapă opiniunea publică, pe care nu au știut să o susțină, via și protestă că astă dată nu a fost libertate în alegere, ci numai atunci când d-lor erau în capul administrațiunii, fără sa'și dea compt că partidul liberal are acest bun, că el blamează rēul și când nu este la putere. (Aplause).

Mai mult de cât atăta. Indată ce s'au efectuat alegerile biurolul definitiv, un număr de 30 de alegători erau gata pentru bătăie. Președintele biurolului provisoriu iscălesce o simplă adresă către comandantul pieței spre a interveni. Nu au vrut alegătorii să i dea afară din sala alegerii ei înșiși, căci atunci s'ar fi întâmplat lupte crâncene.

Venind forța armată, se presintă în sala alegerii un ofițer și întreabă: cine sunt perturbatorii? Acești alegători cari sunt curagioși numai ca să iscălească, la întrebarea ofițerului nu s'au presintat nici unul să zică: noi suntem; toți au fugit. Ei bine, d-lor, când ved o asemenea lașitate din partea acestor alegători, mi da dreptul să i întreb: așa făceau alegătorii din Verde în 1875? Să mărgineau ei oare numai în a subscrie și fugeau ei la vederea unui chipiu?

Nu s'au arestat nimeni; cu toți s'au retras fără să protesteze. Alegătorii cari au venit cu toți au votat în cea mai deplină libertate.

Spun că au fost bulstine scrise de mai înainte.

Dar oare n'avem noi trebuință de aceste bilete, când avem 300—400 alegători preșinți?

Ei bine, eu credeam că atunci când vin asemenea oameni înaintea Parlamentului, care este suveranitatea țerei, credeam că au să ne aducă fapte pozitive, cari să nu se poată combate.

Cum d-lor? Au curagiul să spună cei iscăliți în petițiune, că d-lor Oșterea s'a dat un buletin scris ca să-l pună în urmă? Este aceasta cu puțință? Apoi totmai cu d. Orăscu trebuia să se proceadă ast-fei? Ei bine, iată ce zice d. Orăscu, indignat în contra acestui neadevăr:

"În ziua întâia de alegeri comunale după ce m'am încredințat că la alegere nu este nici un scandal. m'am dus și eu pe la 2 ore și jumătate, ca să votez și presintându-mă la biurolul provisoriu spre a cere să votez pentru biurolul definitiv, care nici era în votare, neavând cu mine cartă de alegător, am cerut de la funcționarul însărcinat de primărie cu predarea cărților, care căutându-mă și căutându-mă în matcă unde eram chiar sub-scris de primirea cărții mi s'a dat un bilet cu numărul mă-estru în care m'a găsit sub-scris, cu care bilet presintându-mă din nou la biurolul mi s'a dat apoi un buletin alb cu stampă cu care am votat pe cine am știut eu, votul fiind secret."

Vedeți, d-lor, la ce se reduce toate acușiunile din petițiune. Patru-zeci de persoane dintre alegători n'au voit să voteze și s'au retras, și ca să motiveze această irragere, această fugă, această diserițiune, vin și spun neadevruri că au fost violența în exercitarea dreptului lor. Atât de adevărată este această aserțiune, în cat unii din alegătorii cari se retrăsese, s'au reîntors și au votat, precum e d. Sdrafcu și alții. Și apoi ce au făcut acești alegători? Protestat'au la biurolul că nu'l lasă cine-va să voteze? Nu. Voiți oare d-lor să le dăm noi mese ca să scrie? Dar anul trecut oând dau afară din sală pe d. Cerchez, de ce nu ziceau tot așa? Pentru ce atunci nu s'au revoltat când toată lumea auzea strigându-se: "D-le căpitane, unde 'ți-e compania? Anul acesta, fiind-că alegătorii au mers fără căpitan și fără companie, vrea să zică, nu s'au făcut alegerile libere? Nu d-lor, în cazul de față alegerile au fost libere și morale, și alegătorii au votat pentru niște persoane cari vor administra alt-fel interesele comunei. Ceea ce s'a petrecut în seștiunea de la Verde, unde din 559 de alegători, numai 49 au protestat, s'au urmat în proporțiune și în cele-lalte culori. Apoi când 2,100 alegători și au dat votul lor, sunteți d-voastră tînuși să luați în considerare că-

niele și neadevrurile spuse de 150 de oameni paraponisiți? Eu cred că pentru demnitatea aceluia cari au participat la vot, nu trebuie să mai esitați un singur moment ca să considerați că libere au fost alegerile comunale, și că aceste petițiuni nici merita să se trimită la minister, de oare-ce ele nu conțin nimic de adevărat, și sunt numai niște meschina și nedreptăți manopere din partea aceluia cari au excitat pe petiționari. Propun dar trecerea pur și simplu la ordinea zilei asupra raportului comisiei de petițiuni.

TESTAMENTUL LUI V. PAAPA

Jou'i-a trecut s'a deschis testamentul răposatului V. Paapa. Averea sa, prețuită la 1 milion, a fost ast-fel lăsată:

400,000 lei, pentru înființarea unei școlae de meserii la moșia sa, Valea-Boului (Praova);

12,000 lei, Azilului Elena Doamna; 10,000 lei școlaei de comerț din Ploiești; 10,000 lei gimnaziului din Giurgiu; 10,000 lei, școlaei normale a societății pentru învățătura poporului român; 10,000 lei, școlaei fröbeliane a acestei societăți;

moșia sa, Valea Boului, școlaei din aceea comună;

12,000 lei, pentru trimiterea în străinătate a unui școlar din liceul din bloiești, care va isbiti la concursul ce se va ținea în acest scop;

45,000 lei, primelor trei fete ale d-lui C. Boerescu;

15,000 lei, d-șoarei Sofia Gr. Filitis; 20,000 lei, d-șoarei Gr. Arghiropolu; Oțelul Brener, d-rei El. Florescu;

20,000 lei, d-lui Gr. Triandafil;

10,000 lei și o vie, d-lui Al. Pencovic;

20,000 lei, d-lui Al. Filitis, pentru trimiterea copiilor săi în străinătate;

20,000 lei și casa din Valea Boului. d-lui C. Vrana;

10,000 lei pentru înmormântare;

Mobilierul casei mătușei sale, Clubului regal.

Răposatul mai lasă deosebite sume servitorilor casei și prețului din Valea Boului.

Prin o clausă specială, el iartă datoriile tuturor debitorilor săi.

Averea d-nei Castrig, al cărei venit e de 16,000 galbeni (188,000 lei), trece la Stat.

BULETIN PARLAMENTAR

Ședința de la 28 Ianuarie 1884.

SENATUL

Ședința s'a deschis la ora 2¹/₂ d. am. sub președința d-lui Dim. Ghica, fiind preșinți 41 d-ni senatori.

D. secretar Ap. Mănescu a dat citire sumariului procesului verbal al ședinții precedente, care s'a aprobat, precum și comunicărilor zilei, cari s'au regulat după cuvîntă.

Prințul Gr. M. Știrza, a cetit raportul comitetului delegaților asupra proiectului de lege pentru acordarea unei de 150,000 lei d-lui C. A. Rosetti.

D. Raportor a spus apoi meritele d-lui Rosetti, care de 40 de ani a lucrat și luptat pentru ridicarea națiunii române.

Înterupt de d. Is. Ierescu, care nu s'a putut stăpîni a nu declara că, în adevăr țara a făcut mari progrese, când un prinț pledează asemenea cauză,—oratorul termină făcînd apologia d-lui Rosetti.

Discuțiunea generală fiind deschisă și ne luînd nimeni cuvîntul, s'a pus proiectul de lege la vot și s'a adoptat cu 35 bile albe, contra 6 negre.

Rezultatul votului a fost primit cu vii aplauze de Senat.

După aceasta, la ordinea zilei fiind întrepelarea d-lui N. Fleve, d-sa luînd cuvîntul a arătat, că pe nedrept a fost destituit d. Răileanu din postul de președinte al trib. Bacău și a susținut că motivele espuse de d. ministru Voinov în Camera asupra acestei destituirii, nu par a fi exacte, după destăinuirile ce s'au făcut în urmă în această afacere.

Trecînd apoi la ce-a-l'alt fapt,—la a restarea și recrutarea arbitrară a d-lui Răileanu, interpelatorul detestează asemenea fapte, și conchizînd, cere facerea unei anchete scrupuloase și pedepsirea culpabililor.

Senatul după ce a ascultat raspunsul d-lui ministru al justiției precum și câteva cuvinte ale d-lui prim-ministru, a trecut la ordinea zilei, ridicînd și ședința.

CAMERA

Ședința s'a deschis la ora 1¹/₄ p. m. sub președința d-lui general Lecca, fiind preșinți 109 d-ni deputați.

Sumarul ședinții precedente s'a aprobat. S'a comunicat apoi o nouă declarațiune a d-lui D. Brătianu, că persistă în demisiunea dată.

De astă dată Camera a primit demisiunea și a declarat din nou vacant colegiul I de Argeș.

Petițiunea d-lui Dionisie Mărcescu, prin care repetă cererea pentru recunoșterea calității sale de cetățean român, împreună cu alte trei cereri de asemenea natură s'au trimis la comisiiunea de îndigenat, precum și alte diferite petițiuni,

s'au trimis la comisiiunile respective.

D. C. A. Rosetti luînd cuvîntul începînd astfel:

"Domni deputați, am cetit a-l'altăieri, din întemplant, o linie scrisă de ilustra și grațioasă noastră Regină; aceea linie coprinde cuvintele următoare: *Din focul adversității se ridică făcîndu-i izbire.*"

Și-a permis, zice d-sa, a comite indiscrețiunea de a spune Națiunii cugetările acestei *Femei*, care dacă n'ar fi pe Tron, ar fi pusă pe alt tron și mai mare de națiunea întreagă.

După aceea, prin cuvinte de cea mai mișcătoare duioșie, cari aproape după fiecare irasă erau aplaudate, a declarat că nu poate primi onanțiunea ce i s'a votat de Camera.

D. prim ministru I. C. Brătianu s'a încercat a convinge pe *veteranul Românii celei noi*, pe vechiul său amic și camarad, că trebuie să primească darul național, dar d. Rosetti, că acela ce a avut "fericirea de a trece prin neumărate suferințe" declară din nou cu hotărîrea cea mai fermă, că nici d-sa, și nici unul din cei doi fiil ce mai are, nu va primi recompensa acordată.

Cestiunea de-o cam-dată a rămas aci.

Apoi după cererea d-lui ministru Cămpineanu, Camera,—de și avea la ordinea zilei petițiuni și indignate,—incuviințează a se ocupa cu budgetul ministeriului agriculturii domeniilor, comerțului și industriei.

D. Gr. Cozadimi, în calitate de raportor, a cetit raportul comisiei de bugetare asupra budgetului zisului departament, a căru sumă totală este de lei 3,958,940 b. 391. S'a deschis apoi asupra'i discuțiunea generală, la care au luat parte d. Cozadimi, ca raportor, d. ministru Cămpineanu și d-nii deputați Costinescu, N. Ionecu și Em. Porumbaru.

Pe la ora 5 seara discuțiunea s'a terminat și punându-se la vot luarea în considerațiune, s'a admis în unanimitate, după care s'a ridicat ședința.

CLERICI MACEDONENI ÎN ROMANIA

Inițiativa de a se trimite în țară preoți macedoneni, spre a-și însuși limba națională, a fost din cele mai fericite. Ne pare bine că ea dă roade.—Iată ce se scrie "Poștel" din Curtea de Argeș:

"Până acum avem doi preoți Români macedoneni, veniți în România pentru perfecționarea în cunoștința limbii materne. Este arhimandritul Veniamin Popescu, venit în țară din vara trecută și aflat în Galați, și este preutul Haralambie A. Valamachi, sosit din Macedonia zilele trecute și așezat pentru instruire în orașul nostru.

"Parintele H. A. Valamachi este preut de mir, are femei și copii în Macedonia. El și-a lăsat familia sa și a venit în România numai spre a se adăpa cu cunoștința limbii și a obiceiurilor românești de aci. Densul a fost foarte bine primit de către prea sfințitul Episcop de Argeș, de directorul seminarului S. S. Economul Drăgănescu și de întreg corpul didactic al acestui institut de cultură bisericească."

DIN JUDEȚE

Monumente de ale eroului Ștefan cel Mare în ruină. Cetimîn "Correspondența Provincială" din Piatra:

"Casa din preună cu clopotnița de la Monastirea Tazlău, arsă în anul 1879, până astăzi nu s'a mai reparat, toate zidurile de piatră stau gata să cază. Biserica este desvelită, pe pereții curge ploaia și zăpada care se topește și numai grosimea zidurilor a făcut până acum că n'au devenit ruine. Porticul lipit de corpul Bisericii amenință cu căderea, în fine o adevărată urmă de invaziune 'ți presintă acest locaș situațpe moșia Statului, ale căreia venituri le încasează regulat din 3 în 3 luni. Dacă cine-va ar visita această localitate, ar putea să se convingă că nepăsare există în conservarea celor mai prețioase monumente și că rea voință și culpabilă indiferență este din partea celor chemați a veghia și conserva toate.

Atragem atențiunea celor de la cărma guvernului ca să mai iasă din somnul în care a căzut și să mai vază ce este în țară, căci cu multă politică vom ajunge să pierdem totul."

Serviciul Telegrafic al „României Libere“

11 Februarie—9 ore dimineața

Cairo, 10 Februarie.

Cercul năutatea că generalul Gordon a sosit ieri dimineața la Berber; dar în cercurile competente se consideră această noutate ca prem tură.

Constantinopol, 9 Februarie (cale indirectă). Nume nou în privința negocierilor între Anglitate și Poartă privina Egyptul; Musurus pașa n'a văzut încă pe lordul Granville.

Poarta a ordonat guvernorilor provinciilor d'a suspenda toate plățile de navale sau delegațiunii, făcute asupra caselor provinciilor pentru plată de furnituri, lucrări sau lefuri. Se asigură chiar, dar dăm aceasta sub toată rezerva, că acest

ordin suspendă asemenea plată despăgu-birei de rebel datorită Rusiei, garantată prin unele venituri ale provinciilor Angora, Siwas, Castamouini, Broussa și Konieh.

(Havas).

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub tipar *Volumul I* din **TRACTATUL OBLIGAȚIUNILOR** coprinzînd comentarul art. 942 până la 976 Cod. civ. de

Grigore G. Păușescu
advocat

Acest volum, format în 3 mare, coprinde 510 pagini și se află de vânzare, cu prețul 10 lei plus portul postal pentru cererile din provincie, la:

Redacțiunea „Dreptului“ Pasajului român. Librăria Sococ și C-nia. calea Victoriei. Doritorii de-a cumpara de la 10 exemplare în sus se pot adresa d'a dreptul la autor. strada Clevenii 2, și vor beneficia de un rabat de 15%.

BALURI

UN MARE BAL CU TOMBOLA se va da de către *Comercianții și Industriașii* capitalei la 8 (20) Februarie, în Sala Teatrului național, pentru sporierea fondului institutului de bine-facere „Provedința“.

Prețul intrării: 5 lei de persoană, 10 lei pentru o familie (Un domn și două dame), 40 lei loja de rangul II, 10 lei loja de rangul III; iar cele de rangul I se vor vinde licitațiv la 29 Ianuarie, 2 ore p. m. în localul Camerei de comerț, Strada Doamnei, No. 7.

Bilete se află spre vânzare la domni: frații Grant, H. C. Müller, frații Alessiu, Gr. Capșa, Ștefan Dumitrescu (au villes de France) N. Șarapani, Ion I. Sococ (librăria Sococ) G. Gersabek, Ion Pencovic, St. R. Becheanu Petre Dancovici, Toma Tașiu, Răducanu Ion și Gustav Rietz, unde se pot lua și cupoane pentru tombola cu prețul de 10 lei unul, pentru 12 numere.

SOCIETATEA COMERCIALĂ va da Mercuri 4 Februarie 0 mareșată dansată în Sala Teatrului Dacia. Musica regimentului de Roșiori sub conducerea capelmăistrului Neudorfer și musica Națională sub conducerea d-lui Pădureanu sunt angajați pentru această serată.—Biletele se vor găsi la casă.

SALA SOCIETĂȚII CONCORDIA ROMÂNĂ.—Luni 30 Ianuarie, va avea loc 0 serată dansată, dată de societatea revistei „Foia Românei“ literare.

Programa: 1) La 12 ore noaptea va eși un număr extraordinar al „Foaiet“. 2) Pelca (des fleurs). 3) Ohoix des dames cu cocarde trei culori.—Comitetul și-a dat toate silințele spre a procura o frumoasă petrecere vizitatorilor și speră că numărul lor va fi mare, avînd în vedere scopul acestui serate.

Prețul locurilor: Pentru o familie (1 domn și două dame) lei noi 5, pentru o persoană lei noi 2.—Biletele se găsesc de acum în localul „Societății Concordia Română“ la d-nu întendant.—Începutul la 9 ore seara.

THEATRUL NAȚIONAL

Marți, 31 Ianuarie, 1884

BALU CU TOMBOLA

pentru a doua aniversare a societății

SOCIETĂȚII FUNCȚIONARILOR PUBLICI

(FILANTROPICE ȘI ECONOMICE)

Reprezentată azi prin 1,105 membri.

MM. LL. Regele și Regina vor onora cu prezența MM. LL. această serbare.

Prețul biletelor: O persoană 5 lei, loje de rangul I lei 50, loje de rangul II lei 40, loje de rangul III lei 25. Fie-care bilet de loje are alipit patru cucoane, care dau drept de intrare la 4 persoane.

NB. Este de doric ca doamnelor să poarte costum național sau toaletă de bal. Bărbații în ținută de gală.

Boalele de gât, gură, nas și urechi

tratează printr'o artă specială

D-rul J. BRAUNSTEIN

foșt aspirant de medic secundar în Viena în clinica

lui Braun (boale de femeii și faceri) și a lui Hebra (Syphilis și boale de piele)

Consultațiunii de la 3—5 ore p. m. 63

Strada Decabal No. 20 (în dosul Bărației

Recomandăm ca necesare tuturor autorităților și particularilor:

D-rul Petrini-Galatz

anunță nouă sa instalațiune: Bulevardul Elisaveta—Casa Lempart.—Consultațiunii de la 5—6 p. m. 622

SOHIMBARE DE DOMICILIU

D-rul WILH. SALTER

DE LA FACULTATEA DIN VIENA

Speciași; BOALE DE FEMEII ȘI SYPHILIS

S'a mutat Strada Pescăria—Veche Nr. 8

vis-a-vis de Hotel Londra (Calea Moșilor)

Consultațiunii dela 8—9 a. m. și 3—5 p. m.

VIN NEGRU

de Orevița și Golu-Drancea

Vechiu de 4 ani, calitate superioară tuturor altor vinuri.—15 fr. vadra—și

ALB DE DRAGASIANI

din recolta anului 1879.—15 fr. vadra la

PAUN POPPESCU & Comp.

